

AZ EURÓPAI KÖZÖSSÉGEK BIZOTTSÁGA

Brüsszel, 2004. július 23.
COM(2004) 516 végleges

2004/0175 (COD)

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELV JAVASLATA

Területi információs infrastruktúra (INSPIRE) létrehozásáról a Közösség területén

{SEC(2004) 980}

(benyújtotta a Bizottság)

ÉRTELMEZŐ MEMORANDUM

1. Bevezetés

A jó szakmapolitika alapja a jó minőségű információ és a tájékozott nyilvánosság részvétele. A szakmapolitika alkotók felismerték azt, hogy az életminőséget befolyásoló kérdések napjainkban egyre jobban összefüggnek egymással és egyre bonyolultabbak, és ez a felismerés hatással van az új szakmapolitikák jelenlegi kialakítási módjára. Például, a **Hatodik Környezeti Akcióprogram (6. KAP)**¹ hangsúlyozza azt, hogy a környezetpolitikának valós ismeretre és tájékozott részvétellel kell épülnie, és ez az új megközelítés most átalakítja az EU környezetpolitikai döntései meghozatalának a módját.

Következésképp, új megközelítésre van szükség az ellenőrzéshez, a jelentéstételhez, az adatkezeléshez és szállításhoz a különböző kormányzati szintek között. Szakmapolitikákra van szükség a duplán elvégzett adatgyűjtés csökkentésére, valamint az adatok harmonizálásának, széles körű terjesztésének és felhasználásának az elősegítésére és támogatására. E politikák fokozott hatékonyságot kell, hogy eredményezzenek, melynek hasznai segítségével javítható az információ hozzáférhetősége és minősége. Másrészt, az információ fokozott hozzáférhetősége az újítás ösztönzője lesz a kereskedelmi ágazat információszolgáltatói körében.

A területi információ különleges szerepet játszhat ebben az új megközelítésben, mivel lehetővé teszi a különböző szakterületekről származó információk különböző felhasználásokra történő integrálását. A Közösség területének egy összefüggő és széles körben hozzáférhető területi leírása biztosítaná az egész Közösség területén az információszállítás és ellenőrzés összehangolásához feltétlenül szükséges keretet. A területi információ felhasználható térképek készítéséhez is, amely a nyilvánossággal való kommunikációnak egy jó eszköze. Sajnos, a területi információ technikai és társadalmi-gazdasági jellemzőinek köszönhetően az összehangolás, a hiányos információk, a nem definiált minőség és az információhoz való hozzáférés és felhasználás problémái különösen felerősödnek.

A Bizottság ezért úgy határozott, hogy az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa felé beterjeszti a jelenlegi javaslatot azzal a céllal, hogy az interoperábilis területi információ könnyen hozzáférhető legyen mind a nemzeti mind a Közösségi politika támogatására, és lehetővé tegye a nyilvánosság számára a hozzáférést ezekhez az információkhoz. Ez a kezdeményezés több Bizottsági Szolgálat elkötelezettségének, különösen a Környezetvédelmi Főigazgatóságnak, az Eurostatnak és a Közös Kutatóközpontnak az eredménye, akik eddig is jelentős szerepet játszottak és továbbra is jelentős szerepet fognak játszani ennek az irányelvnek az elfogadásában és megvalósításában.

2. A javaslat áttekintése

A javasolt irányelv jogi keretet teremt egy Európai Területi Információs Infrastruktúra létrehozásához és működéséhez a Közösségi politikák kidolgozásának, megvalósításának, ellenőrzésének és értékelésének céljára valamennyi szinten, valamint a nyilvánosság tájékoztatására.

¹ HL L 242. szám, 2002. 09.10., 1. o.

Az INSPIRE központi célkitűzése több és jobb területi adat elérhetővé tétele a tagállamokban valamennyi szinten a közösségi politika alkotás és a közösségi politika megvalósítása számára. Az INSPIRE középpontjában a környezetpolitika áll, de felhasználható más ágazatokban és azok jövőbeli kiterjesztéseiben is, így például a mezőgazdaságban, a közlekedésben és az energia ágazatban.

A javaslat konkrétan azokra az információkra összpontosít, amelyek a környezet állapotának, ezen belül a levegőnek, a víznek, a talajnak és a természetes tájnak az ellenőrzéséhez és javításához szükségesek. Ezeknek az adatoknak a nagy részét "több célra felhasználható" területi adatokkal kell alátámasztani. A területi információs infrastruktúrában nem minden területi adat témakört kell ugyanolyan mértékben harmonizálni, és az sem lehetséges, hogy az infrastruktúrába való bevitelük azonos ütemben történjen. Ezért ez az irányelv három különálló mellékletet tartalmaz, amelyek mindegyike olyan területi adatokra utal, amelyekre a környezetpolitikák igen széles skáláján van szükség. Az INSPIRE megvalósítására különböző határidők vonatkoznak és a harmonizáció szigorításának különböző szintjeit kell alkalmazni attól függően, hogy a területi adatokat más területi adatok geo-vonatkoztatására fogják-e felhasználni, harmonizált területi adatokra van-e szükség a környezetet közvetlenül vagy közvetve érintő politikák kontextusában, és attól függően, hogy milyen mértékben valósult meg a harmonizáció a Közösség területén. Megjegyzendő, hogy a mellékletekben szereplő területi adat témakörök csak az irányelv hatályát és a már említett intézkedéseket határozzák meg. Azt nem határozzák meg, hogy a területi információkat hogyan kell szervezni és harmonizálni.

Az INSPIRE program nem indít új, széleskörű területi adatgyűjtési programot a tagállamokban. Célja inkább a már rendelkezésre álló adatok felhasználhatósága mértékének az optimalizálása úgy, hogy megköveteli a rendelkezésre álló területi adatok nyilvántartását és azoknak a szolgáltatásoknak a megvalósítását, amelyeknek a feladata a területi adatok hozzáférhetőbbé tétele és interoperabilitásának növelése, valamint úgy, hogy kezeli a területi adatok felhasználásának az akadályait.

Az INSPIRE program megteremti a területi adatok progresszív harmonizációjának a lehetőségét a tagállamokban.

Következésképp, e javaslat fő kedvezményezettjei azok lesznek, akik – európai, nemzeti és helyi szinten - részt vesznek **a politikák kialakításában, megvalósításában, figyelemmel kísérésében és értékelésében**. Ezek állami hatóságok, jogalkotók, állampolgárok és azok szervezetei. Várhatóan azonban más felhasználói csoportok is részesülnek annak hasznából, köztük a magánszektor, az egyetemek, a kutatók és a média. E javaslat környezetvédelmi és más politikák széles körének a kialakítását és megvalósítását fogja elősegíteni.

3. A Közösségi beavatkozás szükségessége

Részletes területi információk állnak rendelkezésre Európában a politikák széles körének támogatására. Valójában a térképalapú információkat számos jelentéstételi, elemző, értékelő és előrejelző eszköz és tevékenység használja. Továbbá, az Internet megjelenése ennek a típusú információnak a széleskörű és alacsony költséggel járó terjesztését tette lehetővé, és hozzájárulhatott a különböző politikai kérdések jobb megértéséhez és tudatosításához a nyilvánosság körében.

E számos kezdeményezés ellenére a területi információk széleskörű hozzáférhetősége és használata továbbra is probléma Európában. A fő problémák a hiányos adatok, a hiányzó nyilvántartás, az egymással, például eltérő szabványok miatt nem kompatibilis területi adathalmazok és szolgáltatások, és a területi adatok másokkal való megosztásának és újrafelhasználásának az akadályai.

Szerencsére egyre fokozottabban válik tudatossá nemzeti és európai szinten, hogy minőségi geo-vonatkozású információkra van szükség ahhoz, hogy megértsék az EU-ban zajló, egyre fokozódó tevékenység bonyolultságát és nyilvántartásba vegyék annak kedvezőtlen hatását, és ehhez kapcsolódóan számos regionális és nemzeti kezdeményezés zajlik. Továbbá az olyan új eszközök, mint például a GALILEO navigációs rendszer² javítani fogja a területi információk kidolgozásának a pontosságát és megbízhatóságát. De még ezek a körülmények között is közösségi szintű fellépés szükséges, ugyanis:

- Csak néhány tagállam dolgozott ki olyan, a nemzeti területi információs infrastruktúra létesítéséhez szükséges keretet, amely foglalja magában a működési, szervezési és jogi kérdésekkel³. Ahol történtek ilyen lépések, ott azok gyakran csak konkrét régiókra vagy konkrét ágazatokra korlátozódtak.
- A tagállamok többségében, ahol elfogadtak egy ilyen keretet, az nem terjedt ki minden problémára, vagy a kezdeményezésekkel nem kompatibilis.
- Közösségi szintű, harmonizált keret nélkül, az országhatáron túli területi adatok felhasználásának akadályai, mely adatok az országhatáron túli területi dimenzióval bíró problémákat kezelő politikákhoz szükségesek, gátolni fogják azoknak a nemzeti és közösségi politikáknak a kialakítását, megvalósítását, figyelemmel kísérését és értékelését, amelyek közvetlenül vagy közvetve hatással vannak a környezetre.

4. Következetesség más politikákkal

Az állami ágazati információ rendelkezésre állásának elősegítésére számos más közösségi eszköz létezik vagy áll kidolgozás alatt. A legfontosabbak a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáféréstől szóló irányelv⁴, a közzsféra információinak további felhasználásáról szóló irányelv⁵, a Globális Környezetvédelmi és Biztonsági Megfigyelés⁶ (GMES) és a GALILEO rendszer.

Azonban a területi információ teljes potenciáljának kiaknázásához még további intézkedésekre van szükség a különböző ágazatokból és különböző szintekről származó politika vonatkozású területi adatok összesítéséhez és racionalizálásához. Következésképp, az INSPIRE-ről szóló javaslat kiegészíti ezeket az eszközöket, és elősegíti azok megvalósítását.

Az adatvédelemmel és a szerzői joggal kapcsolatos jelenlegi jogszabályi keretet szintén figyelembe kell venni.

² 2004. évi 112. sz. közlemény, végleges változat.

³ SDI Európában. Helyzetfelmérés, 2003 tavasza.

⁴ HL L 41. szám, 2003.02.14., 26. o.

⁵ HL L 345. szám, 2003.12.31., 90. o.

⁶ 2004. évi 65. sz. közlemény, végleges változat.

5. Kibővített hatásvizsgálat

2002 júniusában, a politika kidolgozás minőségének és következetességének a javítása céljából a Bizottság egy új, integrált hatásvizsgálati eljárást vezetett be⁷. A 2003. évi Munkaprogram részeként, az INSPIRE szerepel azon javaslatok listáján, amelyekről a Bizottság úgy határozott, hogy kibővített hatásvizsgálatot kell készíteni⁸. Ezért az INSPIRE-ről kibővített hatásvizsgálat készült, amely hat szakmapolitikai lehetőséget vizsgált⁹.

Az előnyben részesített lehetőség beruházási igényét – *amely egy összpontosított keret, amelyet egy EU keretirányelv is támogat* - nagyrészt a közsféra viseli, és a becslések szerint átlagosan 3,6-5,4 millió € lesz évente EU tagállamonként (25 tagállam). Ez a területi információkkal kapcsolatos összes kiadásnak mindössze 1%-át képviseli majd.

Hasznai között találjuk a környezetvédelmi hasznokat, a tágabb értelemben vett társadalmi hasznokat és a magánszektor hasznát. Eddig csak a környezetvédelmi hasznokat számszerűsítették. Az átlagos éves haszon tagállamonként számolva (25 tagállam) eléri a 27-42 millió eurót. Tudva azt, hogy ezek az összetevők a teljes képnek csak egy részét jelentik, arra a következtetésre kell jutnunk, hogy a hasznok jelentős mértékben meghaladják a beruházási igényeket.

6. Konzultáció az érdekelt felekkel az INSPIRE-ről

6.1. Konzultáció az Interneten

Az Interneten zajló konzultáció célja az érdekelt felek tájékoztatása volt az INSPIRE kezdeményezésről, és véleményük és észrevételeik megismerése azokról a különböző kulcsfontosságú kérdésekről, amelyekkel a javasolt INSPIRE keretirányelvnek foglalkoznia kell. Az internetes konzultációra 2003. március 29. és június 6. között került sor.

A tagállamokból és a csatlakozó országokból összesen 185 szervezet és egyén csatlakozott az internetes konzultációhoz. Az általuk adott válaszok több mint 1000 szervezettől származó visszajelzést képviselnek.

Az internetes konzultáció eredményei szerint igen erős egyetértés van az érdekelt felek között az akadályok értékelése és azok következményei tekintetében, és az érdekelt felek jelentős mértékben támogatják a javasolt INSPIRE kezdeményezést. A válaszadók több mint 90%-a pozitív választ adott számos olyan kérdésre, amely az akadályok meglétéről és azoknak az intézkedéseknek a szükségességéről tett fel kérdést, amelyeket az INSPIRE keretében kell kidolgozni. Az internetes konzultáció eredményeinek széleskörű elemzése hozzáférhető az Interneten (<http://inspire.jrc.it/>).

6.2. Közmeghallgatás

A közmeghallgatásra 2003. július 10-én került sor Rómában. A közmeghallgatás célja az volt, hogy tájékoztassák az INSPIRE érdekelt feleit az internetes konzultáció eredményeiről, és

⁷ 2002. évi 276. sz. közlemény.

⁸ 2002. évi 590. sz. közlemény.

⁹ A Bizottság munkatársainak munkadokumentuma, "Az INSPIRE kibővített hatásvizsgálata"

visszajelzést kapjanak az INSPIRE kibővített hatásvizsgálat tervezetéről. A meghallgatásról készült jelentés az Interneten hozzáférhető (<http://inspire.jrc.it/>).

7. A javaslat jogi elemei

7.1 Jogalap

A megfelelő jogalap az EK Szerződés 175. cikk (1) bekezdése, ugyanis a hatálya alá tartozó területi adatok a környezetvédelmi politikák kialakításának, megvalósításának, figyelemmel kísérésének és értékelésének a támogatásához szükségesek a környezet védelmének magas szintű biztosítása érdekében. Továbbá a 174. cikk felszólítja a Közösséget, hogy vegye figyelembe a rendelkezésre álló tudományos és technikai adatokat. Az INSPIRE e követelmény megvalósításához járul hozzá úgy, hogy elősegíti azt, hogy a rendelkezésre álló területi adatok hozzáférhetőek és felhasználhatók legyenek a Közösség számára.

E területi adatok némelyikére más nemzeti vagy közösségi politikák, így például a mezőgazdasági, közlekedési és regionális politika kontextusában is szükség van. A jogalap megválasztása összhangban van azzal, hogy integrálni kell a környezetvédelmi megfontolásokat más szakmapolitikákba a fenntartható fejlődés előmozdítása érdekében.

7.2 Szubszidiaritás és arányosság

A szubszidiaritás alapelv célja annak biztosítása, hogy a döntéseket az állampolgárokhoz lehető legközelebb hozzák meg és folyamatosan ellenőrzik azt, hogy indokolt-e az európai szintű fellépés a nemzeti, regionális vagy helyi szinten rendelkezésre álló lehetőségek fényében.

A környezeti jelenségek, például a fajok vándorlása, a szél, a víz folyása az országhatároktól függetlenül zajlanak. Sőt, a környezetre nehezedő kényszerek és hatások (árvíz, levegő- és vízszennyezés, stb.) is gyakran átlépik az országhatárokat. Ezért a környezetpolitikák olyan, különböző tagállamok területét lefedő, környezetkezelő szervezetek létrehozását írják elő, mint például a Víz Keretirányelv¹⁰ értelmében létesített folyami vízgyűjtő körzetek. E politikák hatékony megvalósításához és figyelemmel kíséréséhez országhatáron túli interoperábilis területi információk szükségesek, valamint ezen információkhoz való racionalizált hozzáférés és felhasználás valamennyi érintett érdekelt fél számára. A javasolt irányelv a területi adatok és adatminőség következetes, az egész közösségre kiterjedő nyilvántartását, több, fokozottabban következetes közösségi szintű területi információt, és integrált, az egész közösségre kiterjedő szolgáltatásokat fog biztosítani ezen információk kereséséhez és hozzáféréséhez, és az egész Közösségre érvényes szabályokat az információ hozzáféréséről, megosztásáról és felhasználásáról. Ezen irányelv nélkül a tagállamoknak súlyos nehézségeik lennének a jelenlegi rendszereik országhatáron túl is interoperábilissá, hozzáférhetővé és felhasználhatóvá tétele területén. Ez további duplán elvégzett munkát és nem hatékony adatgyűjtést eredményezne, és akadályozná azoknak a nemzeti és Közösségi szintű politikáknak a kialakítását, megvalósítását, figyelemmel kísérését és értékelését, amelyek közvetlenül vagy közvetve hatással vannak a környezetre.

¹⁰ HL L 327. szám, 2000.12.22., 1. o.

A javasolt irányelv csak annyit ír elő, amennyi a céljai teljesítéséhez szükséges. A tagállamokban már működő információs rendszerekre épít, és átfogó keretet biztosít számukra, hogy alkalmassá váljanak arra, hogy szinergiában együttműködjenek, és részévé váljanak a Területi Információs Infrastruktúrának az Európai Közösség területén. Az INSPIRE építeni fog a területi adatok felhasználásában és előállításában tevékenykedő, már meglévő szervezetekre is, és, ami a szervezési kérdéseket illeti, csak azokat az átfogó összehangolási mechanizmusokat fogja biztosítani, amelyek ahhoz szükségesek, hogy az infrastruktúra európai szinten működjön. Harmonizáció tekintetében az INSPIRE csak azokkal a vonatkozásokkal foglalkozik, amelyek a területi adatok keresztszintű és kereszttematikus következetességéhez és azok rendelkezésre állásához szükségesek a Közösségi politikák támogatására. Például, az INSPIRE nem kötelezi a tagállamokat, hogy változtassák meg területi adattárolásuk formátumát; ehelyett a tagállamok biztosíthatnak csatlakozó felületeket, amelyekkel a heterogén adatok egységes modellé alakíthatók.

A jelenlegi javaslat formája keret irányelv azért, hogy a tagállamoknak bőséges terük legyen annak biztosítására, hogy az előírt célok teljesítéséhez feltétlenül szükséges intézkedéseket konkrét helyzetükhöz tudják igazítani. A technikai és fokozottabban előíró természetű megvalósítási szabályokat a bizottsági eljárás keretében kell elfogadni. Ezek az Európai Területi Információk Infrastruktúrája átfogó koherenciájához szükségesek, hogy teljesüljön a Közösségi politikák támogatásának a célja. A bizottsági eljárás alkalmazása ugyanakkor kellő rugalmasságot is biztosít, amellyel az Európai Területi Információk Infrastruktúráját a technológiai fejlődéshez és a megjelenő politikai prioritásokhoz lehet igazítani.

A javaslat csak azokkal a vonatkozásokkal foglalkozik, amelyeket EU szinten kell szabályozni annak érdekében, hogy az EK Szerződés céljai teljesüljenek. Az intézkedések többsége megengedi a tagállamoknak, hogy a jelenlegi rendszereiket és szervezeti felépítésüket működtessék tovább, és csak azokat az intézkedéseket teszi kötelezővé, amelyekkel a jelenlegi rendszerek interoperábilissá válnak és a jelenlegi akadályok megszűnnek. Továbbá, különleges korlátozásokat vezettek be, hogy a tagállamokra ne háruljon aránytalanul nagy adminisztratív teher, és ezért a javaslat, a magánszektor részvétele iránti nyitottság garantálásával, biztosítékokat is bevezet, hogy az ne fojtsa meg az innovációt.

7.3 Az érdekelt felekkel folytatott konzultáció és a kibővített hatásvizsgálat eredményeit hogyan veszik figyelembe a javaslatban?

A kibővített hatásvizsgálat eredményei és az érdekelt felek észrevételei képezték az alapját az INSPIRE Internetes konzultációs dokumentum és a kibővített hatásvizsgálat tervezetében szereplő intézkedések áttekintésének, amelynek eredményeként létrejött egy javaslat, amely a kibővített hatásvizsgálat 4. lehetőségére épült. Az INSPIRE internetes konzultációs dokumentumban megállapított intézkedésekkel összehasonlítva:

- A javaslat hatálya csökkent a költségvetési kérdések és az INSPIRE célkitűzései feletti aggályok miatt. A hatály felülvizsgálata 35%-os csökkentést jelent az INSPIRE által lefedett területi adat témakörök számának csökkenése tekintetében.
- Az új, több célra felhasználható, a környezet állapotáról szóló, tematikus területi adatok gyűjtési követelményeit törölték.

- A harmonizálási követelmények bizonyos területi, elsősorban tematikus természetű adathalmazokra korlátozódnak, amely lehetővé teszi az INSPIRE és a meglévő harmonizációs tevékenységek közti szinergiák nagyobb mértékű kihasználását.
- Az Európai Területi Információs Infrastruktúra nyitottságát az garantálja, hogy a magánszektorban biztosítva van a lehetőség, hogy önkéntes alapon, bizonyos feltételek mellett, feltölthet a rendszerbe lényeges területi adatokat és szolgáltatásokat.
- Az INSPIRE és a Globális Környezetvédelmi és Biztonsági Megfigyelés (GMES) közti összeköttetések tisztázottak.
- A mellékletek felépítését és a területi adat témakörök leírásait átdolgozták.
- Rendelkezéseket vezettek be a megfigyelésről és a jelentéstételről.

Számos észrevétel azonban a megvalósításhoz kapcsolódik, és azokat az INSPIRE megvalósítása során vesszük figyelembe.

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCSIRÁNYELVE

a térinformatikai infrastruktúra (INSPIRE) kialakítására a Közösségen belül

EGT-vonatkozású szöveg

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Közösséget létrehozó szerződésre és különösen annak 175. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel a Bizottság javaslatára¹,

tekintettel a Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére²,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére³,

a Szerződés 251. cikkében megállapított eljárással⁴ összhangban,

mivel:

- (1) A Közösség környezetpolitikájának célja a magas szintű védelem, figyelembe véve ugyanakkor a Közösség különböző régióinak helyzetében mutatkozó különbségeket. A környezetpolitika előkészítése során a Közösség köteles figyelembe venni a meglévő tudományos és műszaki adatokat, a Közösség különféle régióinak környezeti adottságait, a Közösség egészének gazdasági és szociális fejlődését, továbbá régiói kiegyensúlyozott fejlődését. A környezetpolitikák széles körének a területi jellemzőkhöz kapcsolódó számos információs anyagra van szüksége. Továbbá gyakran van szükség ugyanarra az információra más olyan közösségi politikák kialakításánál és végrehajtásánál, amelyekbe a Szerződés 6. cikkének megfelelően környezetvédelmi követelményeket kell beépíteni. Az ilyen integráció létrehozása érdekében olyan koordinatív intézkedést kell hozni az ezen információkat felhasználók és szolgáltatók között, amely lehetővé teszi, hogy a különféle ágazatokból érkező információ és tudás egyesíthetővé válhasson.

Az 1600/2002/EK európai parlamenti és tanácsi határozattal elfogadott hatodik környezetvédelmi cselekvési program⁵ megköveteli a teljes körű figyelmet annak biztosítása érdekében, hogy a közösségi környezetpolitikát érintő döntéshozatal integrált módon menjen végbe, figyelembe véve a regionális és helyi különbségeket. A

¹ HL C [...], [...], [...]. o.

² HL C [...], [...], [...]. o.

³ HL C [...], [...], [...]. o.

⁴ HL C [...], [...], [...]. o.

⁵ HL L 242., 2002.9.10., 1. o.

program továbbá az állami és helyi szervek odafigyelését fokozó, továbbá a környezet állapotára és az azt érintő irányvonalakra vonatkozó tudományos adatok, információk és ismeretek fejlesztését célzó európai kezdeményezések fejlődésére fordított figyelemre szólít fel. Megköveteli továbbá a következő elsőbbséget élvező tevékenységek folytatását: a politikai intézkedések előzetes és utólagos értékelése, az információ terén fellelhető környezeti és egyéb szereplők között kialakult kapcsolatok fejlesztése, képzés, kutatás, oktatás és a megfelelő politikák, rendszeres információ biztosítása – többek között a széles közönség tájékoztatása és az információs és tájékoztató rendszerek felülvizsgálata és rendszeres ellenőrzése. Ezeken túl kötelezővé teszi az ellenőrzést és az adatgyűjtést kifejezetten a jövőbeli környezetpolitikai jogalkotás számára, továbbá a fejlesztés fokozását a földi megfigyelő alkalmazások és eszközök terén annak érdekében, hogy a tagállamok létrehozassák a megfelelő adatgyűjtő rendszereiket. Számos probléma áll fenn azon térinformációk elérhetőségét, minőségét, rendszerzését és hozzáférhetőségét illetően, amelyekre a hatodik környezetvédelmi cselekvési programban meghatározott célkitűzések eléréséhez van szükség.

- (2) A térinformációk elérhetőségét, minőségét, rendszerezését és hozzáférhetőségét érintő problémák sok egyéb politika és információs anyag terén ugyanígy megtalálhatók, továbbá a közigazgatás számos szintjén is tapasztalhatók. Ezen problémák megoldásához olyan intézkedésekre van szükség, amelyek az állami hatóságok különféle szintjeiről és a különféle ágazatokból származó interoperábilis térbeli adatok és térbeliadat-szolgáltatások cseréjét, megosztását, hozzáférhetőségét és felhasználását célozza. A Közösségen belül tehát ki kell alakítani a térinformatikai infrastruktúrát.
- (3) Az Európai Közösség Térinformatikai Infrastruktúrája – vagy ahogyan még utalni szoktak rá, az INSPIRE – alapjául a tagállamok által kialakított, közös szabályok segítségével kompatibilissé tett és közösségi szinten hozott intézkedésekkel kiegészített térinformatikai infrastruktúrák kell, hogy szolgáljanak. Ezek az intézkedések biztosítják, hogy a tagállamok által létrehozott térinformatikai infrastruktúrák kompatibilisek és az országhatáron áttérjedő viszonylatban is használhatóak legyenek.
- (4) A tagállamok térinformatikai infrastruktúráit úgy kell megtervezni, hogy a térbeli adatok tárolása, legmegfelelőbb szinten való hozzáférés és fenntartás biztosítva legyen; hogy ezáltal lehetővé váljon a Közösségen belüli különféle forrásokból származó térbeli adatok következetes egyesítése és a számos felhasználó és alkalmazás közötti megosztása; hogy a közigazgatás egyik szintjén összegyűjtött térbeli adatok megoszthatók legyenek a közhatóságok összes szintje között; hogy a térbeli adatok olyan feltételek mellett legyenek hozzáférhetők, amely nem korlátozza a kiterjedt használatukat; hogy a hozzáférhető térbeli adatokat könnyen meg lehessen találni és értékelni aszerint, hogy a célnak megfelelnek-e, továbbá megismerni a használatukhoz szükséges feltételeket.
- (5) Az ezen irányelv által lefedett térinformáció és a környezeti információkhoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2003. január 2-i 2003/4/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv⁶ által lefedett információ között van némi átfedés. Mindazonáltal a térinformációk műszaki és gazdasági vonatkozásai gátolják a környezetpolitika támogatása céljából történő felhasználásukat és a környezeti tényezők beépítését a többi politikába. Ennek következtében a kötelezettségeket, a kivételeket és a biztosítékokat illetően a térinformációk terén különleges rendelkezésekre van szükség. Ezen irányelv – a 2003/4/EK irányelv sérelme nélkül, kivéve azonban azokat az előírásokat, amelyek az ezen irányelv által lefedett térbeli adatokhoz való hozzáférés korlátozásának alapjairól szólnak – elkerüli az ezen irányelv által szabályozott térbeli adatokhoz való hozzáférés indokolatlan korlátozásának lehetőségét.

⁶ HL L 41., 2003.2.14., 26. o.

- (6) Ezen irányelv nem sértheti az államigazgatásban felhasznált információ újrahasznosításáról szóló, 2003. november 17-i 2003/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvet⁷, amely irányelv célkitűzései kiegészítik ezen irányelv célkitűzéseit. Mindazonáltal a Bizottság további intézkedéseket hoz az ezen irányelv szabályozása alá tartozó, az államigazgatásban felhasznált információ különleges kategóriái újrahasznosítását érintő kérdéseket illetően.
- (7) Az Európai Közösség Térinformatikai Infrastruktúrájának létrehozása más közösségi kezdeményezések – mint például a Galileo Közös Vállalkozás létrehozásáról szóló, 2002. május 21-i 876/2002/EK tanácsi rendelet⁸ és a Környezet és Biztonság Globális Monitorozása (GMES) közösségi kezdeményezés: a GMES kapacitás megalapozása 2008-ra – számára jelentős hozzáadott értéket fog képviselni, illetve hasznosítani fogja azok eredményeit.⁹ Az ezen kezdeményezések között fennálló összhang kihasználása érdekében a tagállamoknak fontolóra kell venniük a Galileo és a GMES által nyújtott, különösen a Galileótól származó idő- és térreferenciákkal kapcsolatos adatok és szolgáltatások felhasználását, amint azok elérhetővé válnak.
- (8) Számos kezdeményezés születik nemzeti és közösségi szinten a térinformáció gyűjtésére, harmonizálására és felhasználásának vagy terjesztésének megszervezésére. Ilyen kezdeményezések eredhetnek a közösségi jogalkotás szintjén (például a környezetszennyezés integrált megelőzéséről és csökkentéséről (IPPC) szóló 96/61/EK tanácsi irányelv 15. cikke alapján egy európai szennyezőanyag-kibocsátási nyilvántartás (EPER) kialakításáról szóló, 2000. július 17-i 2000/479/EK bizottsági rendelet¹⁰, a Közösségen belüli erdők és környezeti kölcsönhatások megfigyeléséről (Forest Focus) szóló, 2003. november 17-i 2152/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet¹¹, a közösségi finanszírozású programok keretein belül (például a CORINE felszínborítási adatbázis, az európai közlekedéspolitikai információs rendszer)), illetve származhatnak nemzeti vagy regionális szintű kezdeményezésekből is. Ezen irányelv nem csupán kiegészíti ezeket a kezdeményezéseket azáltal, hogy az interoperábilissá válásukat lehetővé tévő keretet biztosítja a számukra, hanem a már elvégzett munka mennyisége megkettőzése helyett a meglévő tapasztalatra és kezdeményezésekre épít.
- (9) Ezen irányelvet a közhatalóságok által vagy megbízásából nyilvántartott, továbbá a közhatalóságok által közfeladataik végzése során alkalmazott térbeli adatok esetén kell alkalmazni. Bizonyos körülményekre figyelemmel azonban az irányelvet a közhatalóságoktól eltérő természetes vagy jogi személyek által nyilvántartott térbeli adatokra is alkalmazni kell, amennyiben ezek a természetes vagy jogi személyek erre igényt tartanak.
- (10) Ezen irányelv nem alapíthat követelményeket a környezet állapotára vonatkozó új adatok gyűjtésére, sem az ilyen jellegű információnak a Bizottság felé történő

⁷ HL L 345., 2003.12.31., 90. o.

⁸ HL L 138., 2002.5.28., 1. o.

⁹ COM(2004) 65 végül.

¹⁰ HL L 192., 2000.7.28., 36. o.

¹¹ HL L 324., 2003.12.11., 1. o.

bejelentésére, mivel ezek a területek a környezetet érintő egyéb jogszabályok hatálya alá tartoznak.

- (11) A nemzeti infrastruktúrákat fokozatosan kell megvalósítani és – ennek megfelelően – az ezen irányelv által érintett térbeliadat-témákat a különféle fontossági szinteknek megfelelően kell rendezni. A megvalósítás során figyelembe kell venni, hogy a különféle politikák terén előforduló sokféle alkalmazás számára a térbeli adatok milyen széles köre szükséges, hogy a harmonizált térbeli adatot igénylő közösségi politikák körében szervezett programok elsőbbséget élveznek, továbbá azokat az eredményeket, amelyeket a tagállamok a vállalt harmonizációs erőfeszítések során már elértek.
- (12) A már létező térbeli adatok felkutatása, illetve az adott célnak megfelelő felhasználhatóságuk megállapítása során fellépő idő- és forrásveszteség kulcsfontosságú az elérhető adatok teljes kihasználása tekintetében. A tagállamok ezért az elérhető térbeliadat-készleteikről és -szolgáltatásaikról metaadat formátumú leírást készítenek.
- (13) Mivel azon formátumok és struktúrák sokfélesége, amelyekben a Közösségen belül a térbeli adatok rendezésre kerülnek és elérhetővé válnak, akadályozza a környezetet közvetve vagy közvetlenül érintő közösségi jogszabályok hatékony megalkotását, végrehajtását, ellenőrzését és értékelését, a végrehajtási intézkedéseket úgy kell meghozni, hogy azok megkönnyítsék a tagállamok különböző forrásaiból származó térbeli adatok felhasználását. Ezen intézkedéseket úgy kell meghozni, hogy azok a térbeliadat-készleteket interoperábilissá tegyék, továbbá a tagállamok biztosítják, hogy az interoperabilitás elérését szolgáló célok érdekében szükséges semmiféle adat vagy információ nem kerül semmiféle korlátozás alá.
- (14) Hálózati szolgáltatásokra van szükség annak érdekében, hogy a Közösségen belüli közhatóságok különféle szintjei között megvalósuljon a térbeli adatok megosztása. Ezen hálózati szolgáltatások teszik lehetővé a térbeli adatok megtalálását, átalakítását, megtekintését és letöltését, továbbá a térbeli adatok és e-kereskedelmi szolgáltatások alkalmazását. A hálózat szolgáltatásainak összhangban kell állniuk az általánosan elfogadott előírásokkal és minimális teljesítési feltételekkel annak érdekében, hogy a tagállamok által létrehozott infrastruktúrák interoperabilitása biztosítva legyen. A szolgáltatások hálózatának továbbá tartalmaznia kell feltöltési lehetőséget is, hogy a közhatóságok elérhetővé tehesék saját térbeliadat-készleteiket és -szolgáltatásaikat.
- (15) A tagállamokban tapasztaltak azt mutatják, hogy a térinformációs infrastruktúra sikeres végrehajtása érdekében fontos, hogy a nyilvánosság számára a szolgáltatások egy minimális körét ingyenesen elérhetővé tegyék. A tagállamok tehát – minimumként és ingyenesen – elérhetővé teszik a térbeliadat-készletek felkutatását és megtekintését lehetővé tevő szolgáltatásokat.
- (16) Bizonyos, a környezetre közvetlen vagy közvetett hatással bíró közösségi politikákat érintő térbeliadat-készleteket és szolgáltatásokat harmadik felek birtokolnak és működtetnek. A tagállamok tehát felajánlják a harmadik felek számára a lehetőséget, hogy hozzájárulhassanak a nemzeti infrastruktúrához, feltéve hogy az ezen infrastruktúrák által lefedett térbeli adatok és térbeliadat-szolgáltatások kohéziója és könnyű használata ezennel nem sérül.

- (17) A nemzeti infrastruktúráknak a Közösség térinformációs infrastruktúrájába történő integrációjának elősegítése érdekében a tagállamok a saját infrastruktúráikhoz a Bizottság által működtetett közösségi geoportálon, továbbá bármely, általuk működtetni kívánt elérési ponton keresztül hozzáférést biztosítanak.
- (18) Az információnak a közhatóságok különféle szintjei számára elérhetővé tétele érdekében a tagállamok felszámolják azokat az akadályokat, amelyek ebben a tekintetben a környezetet közvetlenül vagy közvetve érintő közfeladataik végzése során a nemzeti, regionális vagy helyi szintű közhatóságok előtt állnak. Ezeket az akadályokat ott kell megszüntetni, ahol az információt a közfeladat ellátása céljából kívánják felhasználni. Amennyiben a közhatóságok a közfeladatok ellátása mellett kereskedelmi tevékenységet is végeznek, a verseny torzulásának megelőzése érdekében a tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket.
- (19) A térbeli adatoknak a közhatóságok között megvalósuló megosztását szolgáló kereteinek semlegesnek kell lennie nemcsak a tagállamon belüli közhatóságok, hanem a többi tagállam közhatóságai és a közösségi intézmények tekintetében is. Mivel a közösségi intézményeknek és testületeknek gyakran kell az összes tagállamból érkező térinformációhoz hozzáférniük és azokat integrálniuk, a harmonizált feltételekkel összhangban hozzáféréssel és felhasználási joggal kell rendelkezniük a térbeli adatokat és térbeliadat-szolgáltatásokat illetően.
- (20) A harmadik felek által biztosított, további értékeket nyújtó szolgáltatások fejlesztésének elősegítését tekintetbe véve, mind a közhatóságok, mind a nyilvánosság javát szolgálva szükség van az adminisztratív vagy nemzeti határokon átnyúló térbeli adatokhoz való hozzáférés és újbóli felhasználásuk megkönnyítésére.
- (21) A térinformációs infrastruktúrák hatékony végrehajtása megköveteli az együttműködést mindazoktól, akik akár szolgáltatóként, akár felhasználóként érdekeltek az ilyen infrastruktúrák létrehozásában. Mind tagállami, mind közösségi szinten létre kell tehát hozni a megfelelő koordinációs rendszert.
- (22) Az európai szabványügyi testületek megfelelő tapasztalatai hasznosítása érdekében az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket támogatnák az európai szabványügyi testületek által a műszaki szabványok és szabályok terén történő információszolgáltatási eljárás megállapításáról szóló, 1998. június 22-i 98/34/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvben¹² meghatározott eljárásnak megfelelően elfogadott szabványok.
- (23) Mivel az Európai Környezetvédelmi Ügynökség és az európai környezeti információs és megfigyelőhálózat létrehozásáról szóló, 1990. május 7-i 1210/90/EGK tanácsi rendelet¹³ által létrehozott Európai Környezetvédelmi Ügynökség kapta azt a feladatot, hogy ellássa a Közösséget tárgyilagos, megbízható és összehasonlításra alkalmas környezeti információval közösségi szinten, és célja többek között a környezetpolitikát

¹² HL L 204., 1998.7.21., 37. o.

¹³ HL L 120., 1990.5.11., 1. o. A legutóbb az 1641/2003/EK európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 245., 2003.9.29., 1. o.) módosított rendelet.

érintő információ áramlásának fejlesztése a tagállamok és a közösségi intézmények között; tevélegesen hozzájárul ezen irányelv végrehajtásához.

- (24) Ezen irányelv keretjellegeből adódóan a végrehajtása további olyan határozatok meghozatalát követeli meg, amelyek figyelembe veszik a kialakuló politikai, intézményi és szervezeti összefüggéseket és a térbeliadat-rendszerekkel és -szolgáltatásokkal kapcsolatos gyors műszaki fejlődést. Az ezen irányelv végrehajtásához szükséges intézkedéseket a Bizottságra ruházott végrehajtási hatáskörök gyakorlására vonatkozó eljárások megállapításáról szóló, 1999. június 28-i 1999/468/EK tanácsi határozattal¹⁴ összhangban kell elfogadni.
- (25) Az ezen irányelv végrehajtását érintő határozatok előkészítő munkálatai és a Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra jövőbeli fejlődése megköveteli az irányelv végrehajtásának folyamatos ellenőrzését és a rendszeres jelentések készítését.
- (26) Ezen irányelv célját – a Közösségen belüli térinformációs infrastruktúra létrehozását – a tagállamok önmagukban kielégítő mértékben nem képesek megvalósítani a több államot érintő vonatkozások és a Közösségen belüli, a térinformációhoz való hozzáférés feltételeinek összehangolására megjelent általános igény miatt. Következésképpen könnyebben érhető el ez a cél közösségi szinten, továbbá a Közösség elfogadhat a Szerződés 5. cikkében meghatározott szubszidiaritás elvével összhangban álló intézkedéseket. Az ugyanazon cikkben foglalt arányosság elvének megfelelően ez az irányelv nem lépi túl az említett célkitűzések eléréséhez szükséges mértéket,

ELFOGADTA EZT AZ IRÁNYELVET:

I. fejezet

Általános rendelkezések

1. cikk

1. Ez az irányelv meghatározza a Közösségben a térinformációs infrastruktúra létrehozására, a közösségi környezetpolitika céljaira és azokra a politikákra és tevékenységekre vonatkozó általános szabályokat, amelyek közvetve vagy közvetlenül hatással lehetnek a környezetre.
2. A Közösségben a térinformációs infrastruktúra alapjául a tagállamok által létrehozott és működtetett térinformációs infrastruktúrák szolgálnak.

Ezen infrastruktúrák összetevői metaadatok, térbeliadat-készletek és térbeliadat-szolgáltatások; hálózati szolgáltatások és technológiák; a megosztást, hozzáférést és használatot szabályozó szerződések; továbbá az összehangolási és ellenőrzési mechanizmusok, folyamatok és eljárások.

¹⁴ HL L 184., 1999.7.17., 23. o.

2. cikk

1. Ezen irányelv szabályozása alá tartoznak azon térbeli adatok azonosítható gyűjteményei (a továbbiakban: térbeliadat-készletek), amelyek megfelelnek a következő feltételeknek:
 - a) egy tagállam joghatósága alá tartozó területével vagy kizárólagos gazdasági zónájával/kutatási és mentési területével vagy ezzel egyenértékű területével kapcsolatosak;
 - b) elektronikus formátumban vannak;
 - c) a következők valamelyike rendelkezik felettük:
 - i) közhatóság, közhatóság hozta létre vagy fogadta, vagy ilyen hatóság kezelésében áll vagy frissítette;
 - ii) közhatóság nevében eljáró természetes vagy jogi személy;
 - iii) olyan harmadik fél, aki számára a 17. cikk (3) bekezdése értelmében a feltöltési lehetőségek rendelkezésre állnak;
 - d) az I., II. vagy III. mellékletben szereplő listák valamelyik témájával állnak kapcsolatban.
2. Ez az irányelv – az 1. bekezdésben meghatározott térbeliadat-készletek mellett – szabályozza azokat a műveleteket is, amelyeket – számítógépes alkalmazás igénybevétele mellett – azon adatkészletekben szereplő térbeli adatokon vagy a kapcsolatos metaadatokon végeznek, amelyek a továbbiakban térbeliadat-szolgáltatásként kerülnek utalásra.
3. Azon térbeliadat-készletek esetében, amelyek megfelelnek az 1. bekezdés c) pontjában szereplő feltételeknek, de amelyek felett egy harmadik fél szellemi tulajdonjogokkal rendelkezik, a közhatóság ezen irányelv alapján csak a harmadik fél hozzájárulásával intézkedhet.
4. Az I., II. és III. mellékletet a Bizottság a 30. cikk (2) bekezdésében hivatkozott eljárással összhangban fogadhatja el, figyelembe véve a környezetre közvetlenül vagy közvetve hatással bíró közösségi politikák támogatását szolgáló térbeli adatokra vonatkozó növekvő igényt.

3. cikk

1. Ez az irányelv – egyéb rendelkezés hiányában – nem sérti a 2003/4/EK irányelvet.
2. Ez az irányelv nem sérti a 2003/98/EK irányelvet.

4. cikk

A közhatóság által vagy nevében nyilvántartott térbeliadat-készletek esetén a 2. cikk (1) bekezdése c) pontja értelmében, ha a hatóság a tagállamon belül a közigazgatás legalsó fokán működik, ez az irányelv csak azokra a térbeliadat-készletekre vonatkozik, amelyek gyűjtése vagy terjesztése egy másik közhatóság koordinálása alá tartozik vagy azt a nemzeti jog követeli meg.

5. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában az alábbiak minősülnek közhatóságnak:

- a) kormányzati vagy más közigazgatási szerv, ideértve a nyilvános tanácsadó testületeket nemzeti, regionális és helyi szinten;
- b) bármilyen természetes vagy jogi személy, aki a nemzeti jog alapján közigazgatási feladatkört lát el, ideértve a környezettel kapcsolatos különleges kötelezettségeket, tevékenységeket és szolgáltatásokat;
- c) bármilyen természetes vagy jogi személy, aki állami feladatkört vagy funkciót lát el vagy nyilvános szolgáltatást végez az a) vagy b) pont alá tartozó testület vagy személy felügyelete mellett;

A tagállamok rendelkezhetnek úgy, hogy amennyiben a testületek vagy intézmények igazságszolgáltatási vagy jogalkotói minőségükben járnak el, ezen irányelv alkalmazását tekintve nem tekinthetők közhatóságnak.

6. cikk

Ezen irányelv alkalmazásában a következő meghatározásokat kell alkalmazni:

- (1) a „térbeli adat”: bármely olyan adat, amely közvetlenül vagy közvetve utal egy meghatározott helyre vagy földrajzi területre;
- (2) a „tértárgy”: bármely olyan absztrakt megjelenítése egy valós tárgynak, amely kapcsolatban áll egy meghatározott hellyel vagy földrajzi területtel;
- (3) a „metaadat”: olyan információt jelent, amely térbeliadat-készletek és térbeliadat-szolgáltatások leírását adja, és lehetővé teszi azok megtalálását, tárolását és felhasználását;

- (4) a „harmadik személy”: bármely, a közhatalóságoktól eltérő természetes vagy jogi személy.

7. cikk

A tagállamok ezen irányelvvel összhangban térinformációs infrastruktúrákat hoznak létre és működtetik azokat.

II. fejezet Metaadatok

8. cikk

1. A tagállamok biztosítják, hogy a metaadatokat térbeliadat-készletekből és -szolgáltatásokból állítják elő, továbbá gondoskodnak azok naprakészen tartásáról.
2. A metaadat a következőkről tartalmaz információt:
 - a) a térbeliadat-készleteknek a 11. cikk (1) bekezdésében hivatkozott végrehajtási szabályoknak való megfelelése;
 - b) a térbeliadat-készletek és -szolgáltatások használati joga;
 - c) a térbeli adatok minősége és érvényessége;
 - d) a térbeliadat-készletek és térbeliadat-szolgáltatások létrehozásáért, kezeléséért, fenntartásáért és elosztásáért felelős közhatalóságok;
 - e) olyan térbeliadat-készletek, amelyekhez a 19. cikk értelmében a nyilvános hozzáférést korlátozzák, és ezen korlátozások indoklása.
3. A tagállamok megteszik a szükséges intézkedéseket annak biztosítása érdekében, hogy a metaadatok teljesek és kiváló minőségűek legyenek.

9. cikk

A tagállamok a 8. cikkben említett metaadatokat a következő időrendi táblázatnak megfelelően hozzák létre:

- a) az I. és II. mellékletben felsorolt témák egyikének vagy többnek megfelelő térbeliadat-készletek esetén [ezen irányelv hatálybalépését követő harmadik évre];
- b) a III. mellékletben felsorolt témák egyikének vagy többnek megfelelő térbeliadat-készletek esetén [ezen irányelv hatálybalépését követő hatodik évre].

10. cikk

A Bizottság a Szerződés 30. cikke (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja a 8. cikk végrehajtására vonatkozó szabályokat.

III. fejezet A térbeliadat-készletek és -szolgáltatások interoperabilitása

11. cikk

1. A Bizottság a Szerződés 30. cikke (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja a következők végrehajtására vonatkozó szabályokat:
 - a) harmonizált térbeli adatokra vonatkozó előírások;
 - b) térbeliadat-cserére vonatkozó szerződések.
2. Azok a személyek, akik a térinformációs infrastruktúrában játszott szerepük természeténél fogva kapcsolatban vannak a térbeli adatokkal, ideértve a felhasználókat, az előállítókat, az értéknövelt szolgáltatások nyújtóit és a koordináló testületeket, lehetőséget kapnak az (1) bekezdésben biztosított végrehajtási szabályok előkészítésében való részvételre.

12. cikk

1. A 11. cikk (1) bekezdése a) pontjában biztosított végrehajtási szabályokat úgy kell kialakítani, hogy oly módon tegyék lehetővé a térbeliadat-készletek összekapcsolását, a szolgáltatások esetén pedig a közös működtetést, hogy az eredmény a térbeliadat-készletek vagy -szolgáltatások olyan koherens kombinációját adja, amely hozzáadott értéket képvisel anélkül, hogy humán operátor vagy valamely gép részéről további beavatkozást igényelne.
2. A 11. cikk (1) bekezdése a) pontjában biztosított végrehajtási szabályok meghatározzák a térbeli adatok tekintetében releváns tértárgyak fogalmát és osztályozását, továbbá ezen térbeli adatok földrajzi vonatkozásának milyenségét.

13. cikk

1. Az I. vagy II. mellékletben felsorolt témák egyikének vagy többnek megfelelő térbeliadat-készletek esetén a 11. cikk (1) bekezdése a) pontjában biztosított végrehajtási szabályok megfelelnek a (2), (3) és (4) bekezdésben meghatározott feltételeknek.
2. A végrehajtási szabályok a térbeli adatok következő jellemzőire vonatkoznak:
 - a) a tértárgyak egyedi azonosítóinak közös rendszere;
 - b) a tértárgyak közötti kapcsolat;

- c) az alapvető tulajdonságok és az ezeknek megfelelő, a tematikus politikák széles köre számára együttesen megkövetelt többnyelvű fogalomtár;
 - d) az adatok ideiglenes dimenzióira vonatkozó információ kicserélésének módja;
 - e) a frissített adatok kicserélésének módja.
3. A végrehajtási szabályokat úgy kell megalkotni, hogy biztosítsák a következetességet az ugyanazon helyre utaló információk, vagy az olyan információk között, melyek a különféle szinteken képviselt ugyanazon tárgyra vonatkoznak.
4. A végrehajtási szabályokat úgy kell megalkotni, hogy biztosítsák a különféle térbeliadat-készletekből származó információk összehasonlíthatóságát, ami a 12. cikk (2) bekezdésében és e cikk (2) bekezdésében említett szempontokat illeti.

14. cikk

A 11. cikk (1) bekezdése a) pontjában meghatározott végrehajtási szabályokat a következő időrendi táblázatnak megfelelően kerülnek elfogadásra:

- a) az I. mellékletben felsorolt témák egyikének vagy többnek megfelelő térbeliadat-készletek esetén [ezen irányelv hatálybalépését követő második évre];
- b) a II. vagy III. mellékletben felsorolt témák egyikének vagy többnek megfelelő térbeliadat-készletek esetén [ezen irányelv hatálybalépését követő ötödik évre].

15. cikk

A tagállamok biztosítják, hogy a 11. cikk (1) bekezdése a) pontjában meghatározott megfelelő előírások elfogadásának időpontjától számított két éven túl gyűjtött vagy frissített térbeliadat-készleteket a térbeliadat-készletek hozzáigazítása vagy átalakítása útján az előírásoknak megfelelően összehangolják.

16. cikk

- 1. A tagállamok biztosítják, hogy a 11. cikk (1) bekezdésében meghatározott végrehajtási szabályok összhangja érdekében szükséges bármely információ vagy adat elérhető a közhatóságok vagy harmadik felek számára, összhangban azokkal a feltételekkel, amelyek a használatot nem korlátozzák kizárólag arra a célra.
- 2. Annak biztosítása érdekében, hogy a két tagállam közti határon átnyúló helyzetű térjellemezőre vonatkozó térbeli adatok koherensek legyenek, a tagállamok – ahol szükséges – kölcsönös egyetértésben határozzák meg az ilyen közös térjellemezők leírásának módját és helyzetét.

IV. fejezet Hálózati szolgáltatások

17. cikk

1. A tagállamok azzal a céllal hozzák létre és működtetik a feltöltési szolgáltatásokat, hogy a 18. cikk (1) bekezdésében hivatkozott szolgáltatásokon keresztül elérhetővé tegyék a metaadatokat, a térbeliadat-készleteket és -szolgáltatásokat.
2. A közhatóságok számára elérhetővé kell tenni az (1) bekezdésben említett feltöltési szolgáltatásokat.
3. Az (1) bekezdésben említett feltöltési szolgáltatásokat kérésre elérhetővé kell tenni harmadik felek számára, amennyiben térbeliadat-készleteik és -szolgáltatásaik megfelelnek azoknak a végrehajtási szabályoknak, amelyek kötelezettségeket fogalmaznak meg különösen a metaadatokra, a hálózati szolgáltatásokra és az interoperabilitásra vonatkozóan.

18. cikk

1. A tagállamok létrehozzák és működtetik a következő szolgáltatások hálózatát azon térbeliadat-készletek és -szolgáltatások számára, amelyekhez a metaadatokat ezen irányelvvel összhangban hozták létre:
 - a) a keresőszolgáltatások teszik lehetővé a térbeliadat-készletekben és térbeliadat-szolgáltatásokban végzett keresést a megfelelő metaadatok tartalma alapján, majd megjelenítik a metaadat tartalmát;
 - b) a megtekintést biztosító szolgáltatások – minimumként – lehetővé teszik a megjelenítést, a navigálást, a ki- és bezoomolást, a térbeliadat-készletek pásztázását vagy takarását, továbbá a magyarázó jellegű információ és bármely, megfelelő tartalmú metaadat megjelenítését;
 - c) letöltési lehetőségek, amelyek lehetővé teszik teljes térbeliadat-készletek vagy egyes részeik másolatának letöltését;
 - d) átalakítási lehetőségek, melyek lehetővé teszik a térbeliadat-készletek átalakítását;
 - e) a „térbeliadat-szolgáltatások felhasználásának” lehetősége, mely által a térbeliadat-készletek felhasználhatóvá válnak.

Ezen szolgáltatások a nyilvánosság számára könnyen használhatók és az interneten vagy bármely megfelelő távközlési eszközön keresztül elérhetőek kell, hogy legyenek.

2. Az (1) bekezdés a) pontjában említett szolgáltatások érdekében a keresési feltételeknek legalább a következő kombinációját kell biztosítani:
 - a) kulcsszavak;

- b) a térbeli adatok és -szolgáltatások osztályozása;
 - c) a térbeli adatok minősége és pontossága;
 - d) a 11. cikkben meghatározott harmonizált előírásoknak való megfelelés foka;
 - e) a földrajzi hely;
 - f) a térbeliadat-készletek és -szolgáltatások használati joga és a hozzáférés kérelmezésének feltételei;
 - g) a térbeliadat-készletek és térbeliadat-szolgáltatások létrehozásáért, kezeléséért, fenntartásáért és elosztásáért felelős közhatóságok.
3. Az (1) bekezdés d) pontjában meghatározott átalakítási lehetőségeket olyan módon kell az ugyanazon bekezdésben utalt egyéb lehetőségekkel összekapcsolni, hogy a 11. cikkben meghatározott végrehajtási szabályokkal összhangban lehessen mindezen szolgáltatásokat működtetni.

19. cikk

- 1 A 2003/4/EK rendelet 4. cikke (2) bekezdésétől és ezen irányelv 18. cikke (1) bekezdésétől eltérően a tagállamok korlátozhatják a 18. cikk (1) bekezdése b)–e) pontjában meghatározott lehetőségekhez, illetve a 20. cikk (2) bekezdésében meghatározott e-kereskedelemmel kapcsolatos szolgáltatásokhoz való nyilvános hozzáférést, amennyiben az hátrányosan érintené a következők bármelyikét:
- a) a közhatóságok eljárásainak bizalmas volta, ha ezt jogszabály írja elő;
 - b) nemzetközi kapcsolatok, közbiztonság vagy nemzetvédelem;
 - c) az igazságszolgáltatás menete, bármely személy azon képessége, hogy elfogulatlan bírósági eljárásban részesüljön, továbbá a közhatóság büntetőjogi vagy fegyelmi eljárás lefolytatására való jogosultsága;
 - d) a kereskedelmi vagy ipari információ titkossága – ahol az ilyen titkosságot a nemzeti vagy közösségi jog biztosítja – a legitim gazdasági érdek védelmében, ideértve a statisztikai titkosság és az adótitok megtartásához fűződő közérdeket;
 - (e) a természetes személy személyes adatai és/vagy aktái titkossága, ha az érintett személy nem járult hozzá az információ nyilvánosság felé történő felfedéséhez, és az ezt a titkosságot a nemzeti vagy közösségi jog biztosítja;
 - f) a környezet védelme, amelyre az ilyen információ vonatkozik, mint például a ritka fajok helymeghatározása.
2. A hozzáférés korlátozásának indokait – ahogyan az (1) bekezdésben áll – megszorító jelleggel kell értelmezni, figyelembe véve azt az esetet, amikor a közérdeket szolgálja az ilyen jellegű hozzáférés biztosítása. Minden egyes esetben, amikor a közérdeket a közzététel szolgálja, ezt össze kell vetni azzal az érdekekkel, amelyet a

hozzáférés korlátozása vagy feltételektől függővé tétele szolgálna. A tagállamok a (1) bekezdés a), d), e) és f) pontja értelmében nem korlátozhatják a környezetbe jutó emisszióra vonatkozó információhoz való hozzáférést.

20. cikk

1. A tagállamok biztosítják, hogy a 18. cikk (1) bekezdése a) és b) pontjában említett szolgáltatások a nyilvánosság számára ingyenesen elérhetővé váljanak.
2. Amennyiben a közhatóságok a 18. cikk (1) bekezdése c) és e) pontjában említett szolgáltatásokat illetően díjfizetési kötelezettséget állapítanak meg, a tagállamok biztosítják az e-kereskedelmi szolgáltatások elérhetőségét.

21. cikk

1. A Bizottság létrehoz és működtet egy közösségi geoportált.
2. A tagállamok a közösségi geoportálon keresztül biztosítják a 18. cikk (1) bekezdésében említett szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

A tagállamok továbbá saját elérési pontjaikon keresztül is biztosíthatnak hozzáférést ezen szolgáltatásokhoz.

22. cikk

A Bizottság a Szerződés 30. cikke (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja ezen fejezet végrehajtási szabályait, és meghatározza különösen a következőket:

- a) a 17. cikk (1), a 18. cikk (1) és a 20. cikk (2) bekezdésében említett szolgáltatásokra vonatkozó műszaki előírásokat, továbbá a technológiai fejlődést figyelembe véve a minimális mértékű teljesítési feltételeket ezen szolgáltatásokra vonatkozóan;
- b) a 17. cikk (3) bekezdésben említett kötelezettségeket.

V. fejezet Az adatok megosztása és újbóli felhasználása

23. cikk

1. A tagállamok intézkedéseket hoznak a térbeliadat-készletek és -szolgáltatások közhatóságok között megvalósuló megosztására. Ezek az intézkedések a tagállamok közhatóságai, a Közösség intézményei és testületei számára hozzáférést biztosítanak a térbeliadat-készletekhez és -szolgáltatásokhoz, továbbá ezen készletek és szolgáltatások cseréjéhez és használatához azon közfeladatok ellátása céljából, amelyek közvetve vagy közvetlenül hatást gyakorolhatnak a környezetre.

Az első albekezdésben meghatározott intézkedések a használat szintjén eleve megakadályoznak mindenféle – különösen tranzakcionális, eljárási, jogi, intézményi vagy pénzügyi természetű – megszorítást.

2. A térbeli adatok megosztásának az (1) bekezdésben biztosított lehetősége nyitva áll az olyan nemzetközi egyezmények által alapított testületek számára, melyekben a Közösség vagy a tagállamok felekként vannak jelen, mégpedig azon feladataik végrehajtása érdekében, amelyek a környezetre közvetlen vagy közvetett hatással bírhatnak.
3. A tagállamok meghozzák a szükséges intézkedéseket a verseny torzulásának megelőzése érdekében azon esetekben, ahol a közhatóságok közfeladataik ellátásától függetlenül kereskedelmi tevékenységet is végeznek, továbbá ezeket az intézkedéseket nyilvánosságra hozzák.
4. A Közösség intézményei és testületei hozzáférést kapnak az (1) bekezdésben biztosítottakon túli térbeliadat-készletekhez és -szolgáltatásokhoz. A Bizottság a Szerződés 30. cikke (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja az ilyen hozzáférést és a kapcsolódó használati jogokat érintő végrehajtási szabályokat.

24. cikk

A Bizottság a Szerződés 30. cikke (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja a térbeliadat-készletek és -szolgáltatások harmadik felek által megvalósuló lehetséges újbóli felhasználásának növelését elősegítő végrehajtási szabályokat. Ezen végrehajtási szabályok magukba foglalhatják a közös engedélyezési feltételek kialakítását is.

VI. fejezet **Együttműködés és kiegészítő intézkedések**

25. cikk

1. A tagállamok kijelölik a megfelelő struktúrákat és mechanizmusokat mindazok hozzájárulásának koordinálására, akik térinformációs infrastruktúráik miatt érdekeltek, mint például a felhasználók, a szolgáltatók, a értéknövelt szolgáltatások nyújtói és a koordináló testületek.

Ezek a hozzájárulások magukba foglalják a felhasználói igények azonosítását, a létező gyakorlatra vonatkozó információ szolgáltatását és az irányelv végrehajtására vonatkozó visszajelzések szolgáltatását.

26. cikk

1. A Bizottság felelősséggel tartozik a Közösség térinformációs infrastruktúrájának közösségi szintű összehangolásáért, és ezen cél elérése érdekében segítséget kap az Európai Környezetvédelmi Ügynökségtől.
2. Az irányelvvel kapcsolatban minden tagállam kijelöli a Bizottsággal fenntartott kapcsolatért felelős közhatóságot.

27. cikk

Ezen irányelv végrehajtását az európai szabványügyi testületek által a 98/34/EK irányelvben meghatározott eljárással összhangban elfogadott szabványok támogatják.

VII. fejezet **Záró rendelkezések**

28. cikk

1. A tagállamok felügyelik a térinformációs infrastruktúráik megvalósítását és használatát.
2. Az (1) bekezdésben biztosított felügyeletet a Bizottság által a Szerződés 30. cikke (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadott végrehajtási szabályokkal összhangban kell gyakorolni.
3. Az (1) bekezdésben biztosított felügyelet eredményeként keletkező információt a Bizottság számára folyamatos jelleggel kell hozzáférhetővé tenni.

29. cikk

1. A tagállamok beszámolnak a Bizottságnak az irányelv végrehajtásáról és az alkalmazása során nyert tapasztalatról. A beszámolónak tartalmaznia kell:
 - a) leírást a térbeliadat-készletek és -szolgáltatások állami szolgáltatói és felhasználói és a közvetítő testületek között megvalósuló együttműködés módjáról, a harmadik felekkel való kapcsolatáról, továbbá a minőségbiztosítás megszervezéséről;
 - b) leírást a közhatóságok vagy harmadik felek által tett, a térinformációs infrastruktúra működését és koordinációját célzó hozzájárulásról;
 - c) összefoglalót a térbeliadat-készletek elérhetőségéről és minőségéről, továbbá a térbeliadat-szolgáltatások elérhetőségéről és működéséről;
 - d) a térinformációs infrastruktúra használatára vonatkozó információ összefoglalását;
 - e) a közhatóságok közt keletkezett megosztási szerződések leírását;
 - f) az irányelv végrehajtása költségeinek és a belőle származó előnyöknek az összefoglalását.
2. Az (1) bekezdésben említett beszámolót [az irányelv hatálybalépését követő harmadik év]...-tól kezdve három évente kell megküldeni a Bizottságnak.
3. A Bizottság a Szerződés 30. cikke (2) bekezdésében említett eljárásnak megfelelően elfogadja az (1) bekezdés végrehajtására vonatkozó szabályokat.

30. cikk

1. A Bizottság munkáját egy bizottság segíti.
2. Az e bekezdésre történő hivatkozáskor az 1999/468/EK határozat 5. és 7. cikkét kell alkalmazni, ugyanazon határozat 8. cikkének rendelkezéseire tekintettel.

Az 1999/468/EK határozat 5. cikke (6) bekezdésében előírt időszak három hónap.
3. A bizottság elfogadja az eljárási szabályzatát.

31. cikk

A Bizottság [a hatálybalépést követő hetedik év]...-tól kezdve hat évenként beszámolót nyújt be az irányelv alkalmazásáról az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak.

Amennyiben szükséges, a beszámolóhoz a közösségi fellépésre vonatkozó javaslatok is mellékelhetők.

32. cikk

1. A tagállamok hatályba léptetik az irányelvnek megfelelő törvényt, rendeleteket és közigazgatási rendelkezéseket legkésőbb [a hatálybalépést követő két évvel]. Haladéktalanul kötelesek benyújtani a Bizottságnak a rendelkezések szövegét és az irányelv és a rendelkezések közötti megfelelési táblázatot.

Amikor a tagállamok elfogadják ezeket a rendelkezéseket, azokban hivatkozni kell az irányelvre, vagy azokhoz hivatalos kihirdetésük alkalmával ilyen hivatkozást kell fűzni. A hivatkozás módját a tagállamok határozzák meg.

2. A tagállamok közlik a Bizottsággal nemzeti joguknak azon legfontosabb előírásait, amelyeket az ezen irányelv által szabályozott területen fogadtak el.

33. cikk

Ez az irányelv az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő huszadik napon lép hatályba.

34. cikk

Ennek az irányelvnek a tagállamok a címzettjei.

Kelt Brüsszelben,

az Európai Parlament részéről
az Elnök

a Tanács részéről
az Elnök

I. MELLEKLET

A 9. cikk a) pontjában, a 13. cikk (1) bekezdésében és a 14. cikk a) pontjában hivatkozott térbeliadat-témák

1. Koordinátákon alapuló referenciarendszerek

Rendszerek, melyek a térbeli információ térbeli helyzetét koordinátakészlettel (x,y,z) és/vagy geodétikus vízszintes és függőleges adatokon alapuló földrajzi szélességgel, hosszúsággal és magassággal adják meg.

2. Földrajzi raszterrendszerek

Harmonizált többféle felbontású raszter közös kezdőponttal és a rasztercellák egységesített helymeghatározásával és méretével.

3. Földrajzi nevek

Térségek, régiók, helységek, nagyvárosok, elővárosok, városok vagy települések vagy bármely, a nyilvánosság érdeklődésére vagy történeti jelentőségre szert tett földrajzi vagy topográfiai jellegzetesség.

4. Igazgatási egységek

A nemzeti felségterület helyi, regionális és nemzeti igazgatási egységekre osztva. A közigazgatási egységeket közigazgatási határvonalak választják el egymástól. Továbbá ide tartoznak az államhatárok és a partvonal is.

5. Közlekedési hálózatok

Közúti, vasúti, légi és vízi közlekedési hálózatok és a kapcsolódó infrastruktúra. Ide tartoznak a különféle hálózatok közötti kapcsolatok is. Továbbá szerepel benne az 1692/96/EK határozat 25 és jövőbeli módosításai meghatározásának megfelelő transzeurópai közlekedési hálózat is.

6. Vízrajz

Természetes és mesterséges vízrajzi elemek, ideértve a folyókat, tavakat, időszakos vizeket, gyűjtőmedencéket, víztározókat, csatornákat vagy egyéb víztesteket; ahol lehetséges, a hálózati formának megfelelően és más hálózatokkal összekapcsolva. Ide tartoznak a 2000/60/EK rendelet meghatározásának megfelelő folyómedrek és almedrek is. 26

7. Védett helyek

Kijelölt vagy szabályozott terület, ahol sikerrel járt a tárgyak különleges konzerválása.

²⁵ 1692/96/EK határozat a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó közösségi iránymutatásokról.

²⁶ A vízvédelmi politika területén a közösségi fellépés kereteinek meghatározásáról szóló, 2000. október 23-i 2000/60/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, HL L 327., 2000.12.22., 1. o.

II. MELLÉKLET

A 9. cikk a) pontjában, a 13. cikk (1) bekezdésében és a 14. cikk a) pontjában hivatkozott térbeliadat-témák

1. Magaslatok

Digitális magassági modellek a szárazföldi, jéggel borított és óceáni felszínre. Ide tartoznak a földfelszíni magaslatok, a batimetria és a partvonal.

2. Az ingatlanok azonosítói

Az ingatlanok földrajzi helye címazonosítók – rendszerint utcanév, házszám, irányítószám – alapján.

3. Kataszteri telkek

Kataszteri határokkal, a tulajdonjog különös jogi státuszával meghatározott területek.

4. A felszín borítása

A föld felszínének fizikai és biológiai borítása, ideértve a mesterséges felszíni borítást, a mezőgazdasági területeket, erdőségeket, (fél) természetes területeket, a vizes élőhelyeket és a víztesteket.

5. Ortofotók

A föld felszínének földrajzi referenciákkal ellátott, műholdról vagy levegőbe telepített érzékelők által készített képi adatai.

III. MELLÉKLET

A 9. cikk b) pontjában és a 14. cikk a) pontjában hivatkozott térbeliadat-témák

1. Statisztikai egységek

A vonatkozó összeírást végző vagy más statisztikai információt szolgáltató egységek.

2. Épületek

Az épületek földrajzi helye.

3. Talaj

A talaj és az altalaj jellemzése a mélység, állag, szerkezet, a részecskék és organikus anyagok jelenléte, a köves jelleg, és ahol lehetséges az átlagos lejtés és az előrelátott víztárolási képesség alapján.

4. Földtan

Az összetétel és szerkezet alapján jellemzett földtan. Ideértve a fekvőzetet és a geomorfológiát.

5. Földhasználat

A jelenlegi és a jövőbeli alkalmazási mérték vagy társadalomgazdasági célok (például lakó-, ipari, kereskedelmi, mezőgazdasági, erdő- vagy pihenőövezet) vonatkozásában jellemzett terület.

6. Humán egészség és biztonság

A környezet minőségével közvetlenül (járványok, betegségek terjedése, környezeti stressz hatására bekövetkező egészségkárosodások, légszennyezés, kémiai anyagok, az ózonréteg elvékonyodása, zaj stb.) vagy közvetve (élelmiszer, genetikailag módosított szervezetek, stressz stb.) kapcsolatos betegségek előfordulásának földrajzi eloszlása.

7. A közigazgatás által biztosított ellátások és a környezet megfigyelését végző állomások

A közigazgatás által biztosított ellátások helyszíne, a kórházak és gyógyellátó helyek, iskolák, óvodák stb. Ide tartozik a közhatóságok által vagy számára üzemeltetett szennyvíz- és hulladékkezelő helyek, az energiaellátás, a termelőhelyek és a környezet megfigyelését végző állomások.

8. Termelési és ipari épületek

Ipari termelőhelyek. Ide tartoznak a vízelvezetést, a bányászatot, a tárolást szolgáló létesítmények.

9. Mezőgazdasági és akvakultúra-létesítmények

Mezőgazdasági eszközök és termelőhelyek (ideértve az öntözőrendszereket, a melegházakat és az istállókat).

10. A népesség eloszlása – demográfia

A népesség földrajzi eloszlása a térképhálózat, régió, közigazgatási egység vagy más analitikus egység alapján csoportosítva.

11. Területgazdálkodás/korlátozás alá eső/szabályozott zónák és a jelentésekért felelős egységek

Az európai, nemzeti, regionális és helyi szintű jelentések készítése céljából irányított, szabályozott vagy használt területek. Ide tartoznak a lerakóhelyek, az ivóvízforrásokat övező korlátozás alá tartozó területek, a nitrátérzékeny területek, a tengeri vagy nagy kiterjedésű belvizek szabályozott hajózóútjai, hulladéklerakásra kijelölt OSPAR területek, zajvédelmi zónák, előkészítő és bányászatiengedély-köteles területek, folyómedri kerületek, az OSPAR jelentésekért felelős egységek és a tengerparti igazgatási térségek.

12. Természeti veszélyzónák

Természeti veszélyek (mindenféle légköri, hidrológiai, szeizmikus, vulkanikus és futótűzjelenség, ami – helye, súlyos volta és előfordulási gyakorisága alapján – magában hordozza a komoly társadalmi károk okozásának lehetőségét), pl. árvizek, földcsuszamlások, lavinák, erdőtüzek, földrengések, vulkánkitörések alapján jellemzett sérülékeny térségek.

13. Légköri viszonyok

A légkör fizikai jellemzői. Ide tartoznak a méréseken, modelleken vagy ezek kombinációján alapuló térbeli adatok, továbbá a mérési helyek.

14. Meteorológiai földrajzi jellemzők

Időjárási viszonyok és mérésük; csapadék, hőmérséklet, a felszín és a növényzet párolgása, a szél sebessége és iránya.

15. Oceanográfiai földrajzi jellemzők

Az óceánok fizikai jellemzői (áramlatok, sótartalom, hullámmagasság stb.).

16. Tengeri régiók

A tengerek és sósvízű víztestek fizikai jellemzői közös tulajdonságaik alapján régiókra és alrégiókra osztva.

17. Biogeográfiai régiók

Közös tulajdonságokkal bíró, viszonylag homogén ökológiai jellemzőkkel rendelkező térségek

18. Élőhelyek és biotópok

Földrajzi területek, melyeket különleges ökológiai jellemzői és az ott élő organizmusok fizikai támogatása alapján jellemeznek. Ide tartoznak a szárazföldi és vízi térségek, melyeket – akár teljesen természetes, akár félig természetes eredetűek – földrajzi, abiotikus és biotikus jellemzőik alapján különböztetnek meg. A vidéki táj kisebb jellegzetességei is ide tartoznak – élő sövények, patakok stb.

19. A fajok megoszlása

Az állat- és növényfajok előfordulásának földrajzi eloszlása a térképhálózat, régió, közigazgatási egység vagy más analitikus egység alapján csoportosítva.

HU

34

HU